

holdt en senere Afgjørelse, hvorvidt det Beløb, som nu udredes til det færøiske Skolevæsen af Handelens Overtid, enten i det Hele eller for en Deel kan blive overtaget af Statskassen, naar Handelen frigives, og vi behøve formentligen ikke nu at gaae nærmere ind paa Spørgsmaalet om, hvorledes den Sum, der muligens i Tiden kan komme til at mangle, skal tilvejebringes. Men vi ansee det dog hensigtsmæssigt i Forbigaaende at bemærke, at vi bestemt maae udtale os imod en Repartition paa det færøiske Fordegods, hvilken ogsaa Lagtinget eenstemmig har fraraadet, samt at vi ansee en over Hele Landet foretagen almindelig Ligning efter Formue og Leilighed for ogsaa at have sine Betæneligheder. Derimod formene vi, at den Gavn, som den i Thorshavn værende Haandgjernings-skole stifter, kun kan være meget ubetydelig, og at der ikke kan være den mindste Betænelighed ved at sætte den i Forbindelse med den i Thorshavn værende Almueskole og anvende, om fornødent, dens overflødende Midler til Thorshavns Skole. Amtmanden har udtalt sig derimod; men til Haandgjernings-skolens Midler har den Forsamling henviist, som i Marts 1849 var sammenkaldt og afgav sin Betænkning angaaende den fremtidige Ordning af Skolevæsenet; til dem har Lagtingets Udvalg henviist, hvis Ordfører var Sognepræsten i Thorshavn og Haandgjernings-skolens Meddirecteur; til dem har medundertegnede, Jørgensen, da Skolesagen drøftedes i Amtsskole-directionen, ligeledes henviist. Det forekommer os iøvrigt, at det Forhold, hvori Færøerne ved Handelsmonopolet længe have været holdte, synes at tale for, at den fra Handelen nu Skolevæsenet tilflydende Understøttelse vedbliver ogsaa efter Handelsens Frigivelse.

Derfor Lovudkastet vedtages og altsaa det nu paa Landet udenfor Thorshavn bestaaende Almueskolevæsen bliver hævet, ville de nuværende Skolelærere selvfølgelig blive at entledige. Der er til Rigsdagen i forrige Session indleveret et Andragende fra 2de Skolelærere paa Færøerne om at beholde deres Løn, naar Skolevæsenet hæves. Men vi formene, at bestemte Regler om hvilken Pension der kan være at tilstaae de Lærere, der affædiges, og hvorledes

samme kan udredes, ikke kunne gives; men at det for hvert enkelt Tilfælde maa komme under nærmere Overveelse.

Dette Lovudkast er, med nogle faa Forandringer, overensstemmende med Lagtingets Forslag, og da vi saavel maae erkjende de Principer, paa hvilke Lovudkastet er bygget, for aldeles rigtige, som ogsaa Lovudkastets enkelte Bestemmelser, der desuden ere ubeforliggen begrundede, for i det Hele hensigtsmæssige, og da vi endelig antage, at der i en saadan ganske local Lov, der af en local Forsamling har været drøftet og der fundet Bisald, bør foretages saa faa Forandringer som muligt: saa skulle vi til de forudskiftede almindelige Bemærkninger blot endnu tillade os følgende Bemærkninger med Hensyn til nogle enkelte Paragrapher:

Det er aldeles klart, at Realskolen alene er beregnet paa Disciple af Mandkjønnet; men dette burde da ogsaa bestemt anydes i Loven, hvilket beqvemst kan skee strax i Begyndelsen: „I Thorshavn skal være en Realskole for Drengene og en Almueskole for begge Kjønder.“

Saadanne enkelte Bestemmelser og pædagogiske Forskrifter, som de i §§ 13 og 14 og hvoraf kunde gives langt flere, synes ikke at høre hjemme i en Lov, allermindst naar dertil er føjet en Instrux. Skulde Noget af denne Art optages i Loven, maatte det snarest være en bestemt Begrændsning for Lærernes Reversesret, hvorefter da den pædagogiske Instrux ganske kunde stilles fra Loven og, forsaavidt den behøvedes, overlades til Skole-directionen at udarbejde. Men det er ikke hensigtsmæssigt i denne ganske specielle Lov at forsøge paa at opstille en slig almindelig Begrændsning, der har sin Vanfærlighed. Vi vilde derfor foreslaae, at § 13 og 14 ombyttes med en ny § 13, saalydende:

„I Behandlingen af Børnene have Lærerne at rette sig efter den denne Lov vedføjede Instrux.“

Lovudkastets Mening er, at det ligesaa lidet i Thorshavns District som paa Færøerne udenfor dette District skal være en Forpligtelse for Forældre og Børgere at lade Børnene søge Skole, naar de kun forsvarligen sørge for deres Underviisning i Læsning og Religionskundskab;